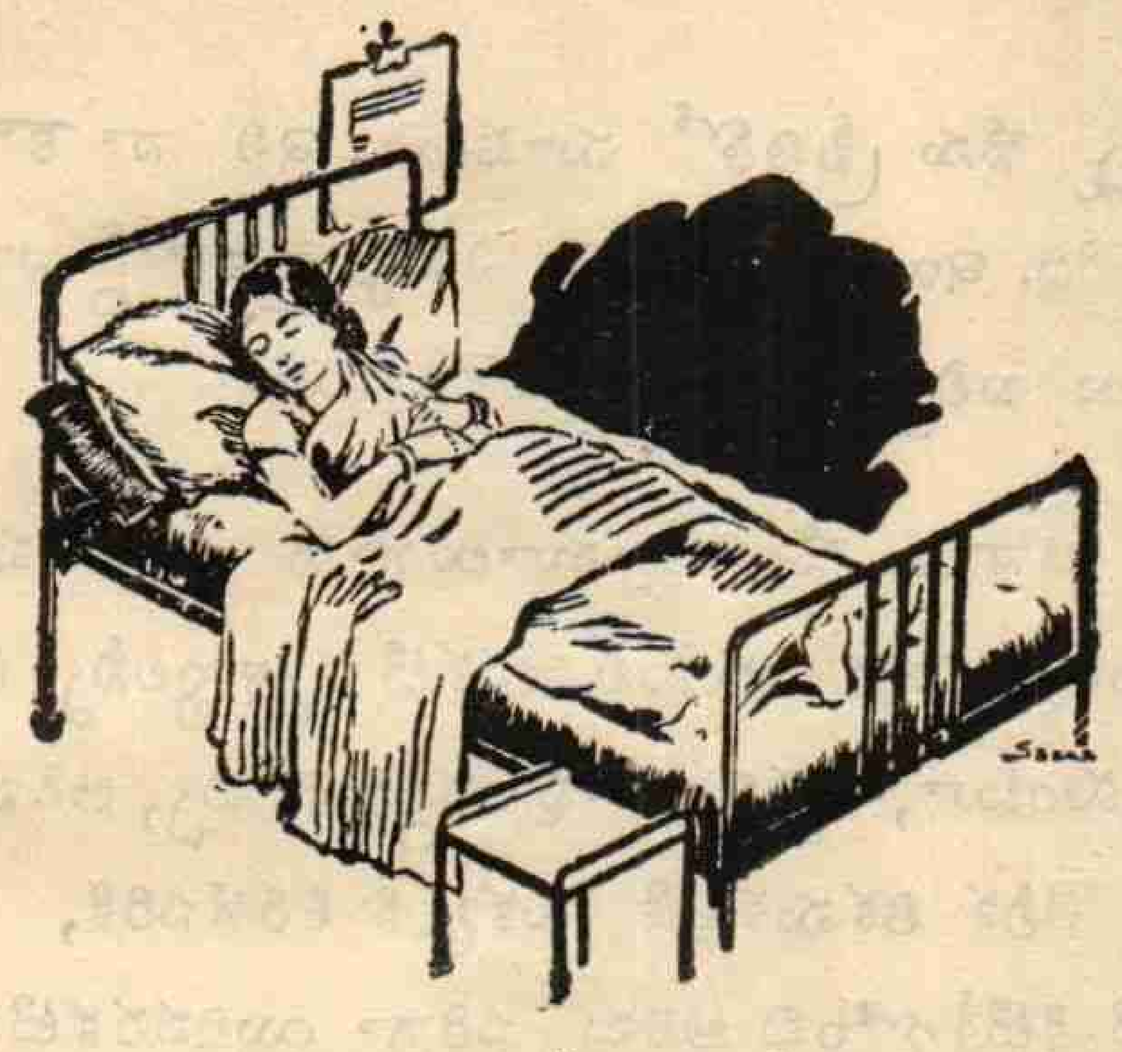

గర్భస్రావము

పెద్దజ్వరము, ప్రసవము, తరువాత కేశములు ఎటుల నూడిపోవునో అటులనే గర్భస్రావము వెనుకగూడ రాలిపోవును. కొద్ది జబ్బుచేసిన తదుపరికూడ జుట్టు రాలిపోవును. జబ్బుతో దిగులు ప్రారంభించిన ఎక్కువగా రాలిపోవును. కొన్ని విపరీతపరిస్థితులలో అమితముగా రాలిపోవును. ఏవిధమైన కారణముతో రాలిపోవుచున్నను, కేశవర్ధినితో అట్లు రాలుట మాన్పుకొనుడు.

జుట్టు రాలుట హానికరమైనది. కాని అది తప్పని విధికాదు. ఎందువల్ల ననగా దానిని నివారించుటకు కేశవర్ధిని కలదు. జబ్బుసమయములలో కేశవర్ధినితో మీ జుట్టును రాలకుండ రక్షించుకొనుడు.

కేశవర్ధిని

యిప్పుడే కేశవర్ధిని తీసుకొని
మీశిరోజములనుజాగ్రత్తపర్చుకొని,
సౌందర్యమును పొందుడు.

కేశవర్ధిని	అణాలు	0–12–0
కేశవర్ధిని షాంపూ	,,	0–12–0
కేశవర్ధిని క్రీం	రూ.	1– 0–0

ప్యాకింగు పోస్టేజి అధికము.

వర్తకులందరివద్దను దొరకును లేక

సౌత్ యిండియా కెమికల్సు,
మైలాపూరు, — — మదరాసు.

మనిషి మనసు

[కథానిక]

శ్రీ రా. సి. ఆంజనేయశాస్త్రి

౧

అతని చూపులు మొదట్లో నా కర్థంకాలేదు. రిక్షా ఎక్కి బళ్లో కెళుతుంటే వీథిఅరుగుమీది కొచ్చి మహాఆప్యాయంగా చూసేవాడు నాకేసి. బాగా చిన్నతనం. ౧౧,౧౨ ఏళ్లుంటాయేమో నాకు. నా పట్టుపరికిణీకేసి చూస్తున్నాడేమో ననుకున్నా మొదట్లో. సరికొత్తరకం. మానాన్నే పట్నంనుంచి మొట్టమొదటగా తీసుకొచ్చాడు. కాని, మొన్నాడు మామూలు పరికిణీ కట్టుకొచ్చినాకూడా అల్లాగే చూశాడు. బహుశా నిన్నటి పరికిణీయే యివాళకూడా కట్టుకొస్తా ననుకున్నాడేమో! కాని మూడోనాడూ అంతేనే? ఓవేళ తల్లో పెట్టుకున్న దండకేసేమో! దండలు కట్టడంలో మాపనిమనిషి మహానేర్పరి. దండ పెట్టుకోని రోజు కూడా అలాగే చూస్తాడేం మరి! చేతిరుమాలూ, పూల జాకెట్టూ, పట్టుగొడుగూ, రబ్బరు బూట్సులూ-దేనికేసీ? దేనికోసమూ కాదు అతను చూసేది. అంత మటుకు నాకు తెలిసేది. కాని ఎందుకు చూస్తాడో మట్టుకు అర్థమయ్యేదికాదు. ఎందుకో మరి, నాకేసి, నా మొహంలోకి, కళ్లల్లోకి గుచ్చుతున్నట్టు అలా చూడటం? ఓమాటు మా రిక్షా లాగే ముసలాడిని అడిగా కూడా— "ఎందు కతను రోజూ నాకేసి అలా చూస్తాడు?" అని.

"నీ కెలా తెలిసింది, ఆయనకేసి నువ్వు చూడకపోతే? అలా చూడరాదమ్మా..." అన్నాడు ముసలాడు. ఛీ! అతనికేసి నేను చూడట మేమిటి! అవునూ, రోజూ అలాగే అరుగుమీద నుంచుంటాడుకనక, రిక్షా అక్కడి కొచ్చేసరికి, ఊరికే తమాషాకి అటు తిరుగుతాను, అత నున్నాడో లేడో అని. ఉండనే వుంటాడు...తరవాత తరవాత అతన్ని గమనించటమే మానేశా...అంటే అదే, ఆధ్యాసే లేదు.

ఒళ్లెపని చేసుకుని ఒక్కత్తే వాకిట్లో కొచ్చిన గుర్తే లేదు నాకు. అది నా మెడకి ఉరైపోయింది. బడి మాన్పించి యింట్లోనే ఓనుసలిపంతులుచేత చదువు చెప్పించటం మొదలెట్టారు. వెధవపాడుంవాసనా ఆయనా! చూస్తేనే అసహ్యంవేసేది. "లెక్క తప్పు చేశావేం?" అంటూ మాటిమాటికీ బుగ్గమీద చిటికెలు వేసేవాడు. మహా గరిపాడిచేది. ఎప్పుడన్నా ఏం తోచక వీధిగుమ్మంలో నుంచుంటే మాఅమ్మో, అత్తయ్యో ఎదో పెద్దపనున్నట్టు లోపలికి పిలిచి "అమ్మాయీ! అలా నుంచోరాదమ్మా, ఎవరన్నా చూస్తే ఏమను కుంటారు?" అనేవాళ్లు. నాకు నవ్వొచ్చేది. ఎవరన్నా చూస్తారుట! ఏం చూస్తే? చూసి ఏమిటో అనుకుంటారుట! ఏమనుకుంటారూ? ఏమనుకుంటేనేమటు కేం? తప్పేమిటో నాకేమీ అర్థం కాలేదు నాకెదో ఖైదులో పెట్టినట్టుగా వుండేది—మమ్మాట్టూ భోజనం, మంచి యిల్లూ వాకిలీ, నగా నాణెం అన్నీ ఉన్నా కూడా. నిన్నమొన్నటిదాకా లేని మార్పు నాలో కలిగింది. అస్తమానం వీథిమీదే ధ్యాస. బడిమానెయ్యటం, యింట్లో పనీ పాటా లేకపోవటం, పైగా, మావాళ్లు వీథిగుమ్మంలో అడుగుపెట్టనియ్యకపోవటం- ఏమీ తోచేదికాదు.

ఒక్కత్తినీ మాగదిలో పట్టెమంచంమీద పడుకుని జరిగిన రోజులన్నీ తలపుకు తెచ్చుకుంటుంటే, రిక్షాలో వెళుతున్నప్పుడు వాళ్ల అరుగుమీద నుంచుని అతను చూసే చూపులు గుర్తుకు వచ్చేవి. ఆచూపుల అర్థం ఏమిటో నాకింకా బాగా తెలీకపోయినా వాటిల్లో ఏదోఅర్థం ఉందనిమాత్రం లీలగా అనిపించేది. ఎందుకనో చెప్పలేనుగాని గతించిన విషయాలన్నీ చరచరా వెళ్లిపోయినా ఆచూపులదగ్గిరి కొచ్చేసరికి ఆగిపోయేది నామనస్సు, ముందుకి జరగకుండాను. ఎందుకలా చూడాలి? ఇప్పుడుకూడా చూస్తే ఎంత బాగుంటుంది? కాని చూడరాదుటగా, మరి మాఅమ్మావాళ్లూ అంటారు! అందుకనేకామాలు నన్ను వీథివాకిట్లోకే వెళ్లనివ్వరు! అంటే నేను ఎవరిచేతా చూడబడరా దన్నమాట! అయితే నేనూ ఎవర్నీ చూడరా దన్నమాటేగా? ఏమో, నేను అందరిచేతా ఆప్యాయంగా చూడబడటం, అందర్నీ నేను ప్రీతితో చూడటం-ఇవి నాక్కావా లనిపించేది. ఇంట్లో నిర్బంధం ఎక్కువైనకొద్దీ నా యీ కోరికలు బలిష్ఠాలవటం మొదలెట్టాయి.

ఆనాడు నేను మామూలుగానే ఏమీ పనిలేక పట్టెమంచంమీద పడుకుని వెనకటి దృశ్యాలన్నీ తల్లోకి తెచ్చుకుంటూ, అతని చూపులదగ్గిరి కొచ్చి, ఆగిపోయి, అర్థం తెలీక తికమకపడి పక్కకి తిరిగేసరికి, పక్క యింటి కిటికీలోంచి అతను సరిగ్గా యిదివరకటిలాంటి చూపులే చూస్తున్నాడు. నాకు కలగన్నట్టయింది. ఏమిటో కలవరం పుట్టింది. ఏం చెయ్యటానికీ తోచలేదు. భరించలేకపోయా ఆచూపుల్ని. నిట్టూర్పు విడుస్తూ, తొలిగిన పమిట సవిరించుకుని, చెంగున మంచంమీదినుంచి దూకేసి కిటికీ రెక్కలు మూసి సావిట్లో కెళ్లిపోయా. ఆచూపులు నాహృదయానికి బాగా దగ్గిరిగా వచ్చి ఆర్పరాని జ్వాలలు రగిల్చాయి.

అనేక వస్తువుల్నీ, మనుష్యుల్నీ, విషయాల్నీ మామూలుగా చూస్తూవుంటే, చూడాలనే ధ్యాసగాని, చూసినవాట్లమీద ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధగాని వుండదు కళ్లకి. కళ్లకి తెరవేస్తేమటుకు తెరచించుకుని చూడ బుద్ధవుతుంది. అతికష్టమ్మీద తెరచించుకుని ఎప్పుడో ఓసారి బైటపడేసరికి, కనిపించే ఏ ఒక్కదాన్నో ఎన్నోవాటిని చూసే కాంక్షంతా పోగుచేసి చూస్తాయి కళ్లు. ఆ ఒక్క వస్తువూ ఆకర్షణీయమైందౌతే చెప్పక్కర్లేదు. ఆచూపులో వుండతగినదానికంటే ఎక్కువ ఆసక్తి వుండటం అసంభవం కాదు.

కాళ్లూ చేతులూ విరిచి నాలుగుగోడల మధ్యా కూలదోయబడ్డ నాకు అతనూ, అతని చూపులూ అంతులేని ఆకర్షణ పుట్టించాయి. మనస్సునికూడా పెళపెళా విరిచి ముక్కలు చెయ్యవలసిందిగా సంఘం మావాళ్లకి చెప్పలేదేమో! లక్ష్యం లేకుండా విచ్చలవిడిగా చెల్లాచెదరై నడుస్తున్న భావాలూ, కోరికలూ అతని యీచూపులవల్ల ఏకీకృతమై ఒకేదారిలో అతని వేపుకి చాలాదూరం పరిగెత్తాయి. నేనిక యీఏకాంతవాసం భరించలేను...అతనెందు కలా చూసేవాడో యిప్పుడు నాకర్థమైంది.

౨

నా గుండెల తలుపులు మూసినట్టనిపించింది కిటికీ రెక్కలు వేసేసరికి...వేసంగి సెలవులైపోయిం తర్వాత యిల్లు మార్చాం. నిజానికి మేము వచ్చిన యింటిపక్కనే ఆ అమ్మాయి వుంటుందని అనుకోలేదు. ఆ అమ్మాయివిషయం నేను మరిచేపోయానన్నా కూడా ఆశ్చర్యపడక్కర్లేదు. చదువు మానెయ్యటానిక్కారణం ఆ అమ్మాయి పెద్దమనిషవటం అనిమాత్రం నాకు మాచాయగా తెలిసింది. నిజమే, రిక్షాలో బళ్లోకెళుతుంటే తనివితీరా చూసేవాడిని. పచ్చని ఒళ్లూ, పట్టుపరికిణీ జాకెట్టూ, నల్లటిఉంగ్రాల జుట్టూ, నిగనిగలాడే పెద్దకళ్లూ, పాలుకారే చెంపలూ, చెంపల్ని తాకుతూండే పొడుగాటి లోలకులూ, తీర్చి దిద్దిన పలువరసా, మెరిసే పెదిమెల్లో కదిలే బుల్లినోరూ, కోటేరువేసినట్టున్న ముక్కూ—కొంచెం బొద్దుగావుండేది ముద్దొస్తూను. అలాంటి అమ్మాయిని—లేకపోతే, ఆ అమ్మాయినే—పెళ్లి చేసుకుంటే బాగుండుననిపించేది. పాపం, ఆ అమాయకపుకళ్లతో నాకేసే చూసేది ఆ అమ్మాయికూడాను. నా చూపుల్లో వుండే విషయవాంఛని అర్థం చేసుకునే యీడు లేదాపిల్లకి. పలకరిద్దామనుకునేవాణ్ణికూడాను. అయినా, పరాయి పిల్ల, మన కెందుకని ఊరుకునేవాణ్ణి. కొంతదూరమే వెళ్లి, ఆగి యిగిరిపోయిన నా భావాలు ఆ అమ్మాయిని యీస్థితిలో మళ్లీ చూసేసరికి తిరిగీ చైతన్యం పొంది నడవటం మొదలెట్టాయి. తీరని అస్పష్టవాంఛలు బలవంతాన ఆ అమ్మాయికళ్లల్లో అదిమిపెట్టబడ్డట్టు కనిపించింది. అందాలరాసులు బుగ్గలు స్పర్శకి తహతహలాడుతున్నాయి. పొంగి పొర్లే అధరపు అరుణిమకి పెదిమెలు మూతవెయ్యటం అవసరమనిపించింది. నవనవలాడే బాహులు బంధించే వస్తువుకోసం వెతుక్కుంటున్నాయి. మొహాన పడుతున్న ముంగురులు పురుషుణ్ని ఆహ్వానిస్తున్నాయి. ఆపురుషుణ్ని నేనే అవుతే...!

పురుషుణ్ని అంత గాఢంగా వాంఛిస్తున్న ఆ అమ్మాయి గభీమని కిటికీతలుపులు వేసేయడం నా మీద విముఖతవల్ల కాదని తెలుసుకుంటానికి నా కాట్టేసేపు పట్టలేదు. రెండునిముషాల్లోనే ఆ అమ్మాయి కిటికీ తెరిచి, క్షమార్పణసూచకంగా నాకేసి ఒక్కమాటు చూసి, కదపబోయే నా పెదిమిలికి నల్లతాచులాంటి తన జడని అడ్డంవేస్తూ లోపలి కెళ్లిపోయింది.

......మొన్నా డాగదిలో చిట్టుపీపా, బియ్యం డబ్బా, పాత నులకమంచాలూ, పాత్రసామాను బస్తాలూ కనిపించాయి.

పురిటి కెళ్లిన మాఆవిడ యింకా రాలేదు. ఆ అమ్మాయి ఎప్పుడన్నా ఆసామానుకొట్లో కొచ్చేసరికి ఏసంపెంగ ఘుమఘుమో, ఏగాజులమోతో, ఏచిన్నదగ్గో నన్ను మా కిటికీదగ్గిరికి పిలుచుకెళ్లేవి. మూసీముయ్యని కిటికీరెక్కల్లోంచి, కనిపించీకనిపించని ఆమె అనాస్వాదితదేహం నా వాంఛలికి గిలికింతలు పెట్టేది. ధర్మదూరాలైన నాకోరికల్ని మళ్లించుకుంటానికి ప్రయత్నించేస్తుంటే, నాపై నిగుడ్చబడిన ఆమె దృష్టులు కొరడాల్తో కొట్టి తమవేపుకే లాక్కుపోయేవి. అపజయం అంగీకరించక తప్పేదికాదు. నేను డాబా మెట్లెక్కుతున్నప్పుడు, ఆ అమ్మాయి నీళ్లకొట్లోంచి వెళుతుంటే, తడిపొడి ఉత్తరీయంలోంచి మెరిసే శరీరకాంతీ, లవండరు సబ్బువాసన హెచ్చిన-అసలే నున్నగా వుండే బుగ్గల మెత్తదనం, ఆచ్ఛాదనం లేని గుండ్రని భుజాల నునుపూ, పెద్ద కళ్ల దీప్తీ—అన్నీ నా హృదయానికి తెలిసేవి. క్రమంగా అలాంటి క్షణాలికి రోజంతా ఎదురు చూసేవి. ఆక్షణాల వ్యవధి ఎక్కువైనకొద్దీ కోరిక గాఢతరం అవటం మొదలెట్టింది. పెళ్లిఅయిన నేను ఆపిల్లని కోరటం అసంగతమని నాకు తెలుసు. అయినా నాలోని పశుత్వం అందాలు దొర్లే ఆదేహాన్ని అనుభవించాలని కోరమంది. కోరాను.

నిజానికి, మొదట్లో రిక్షాలో వెళ్లేటప్పు డా అమ్మాయిని చూసేవాడి నంటే, చూసేవాణ్ని. అంతే. ఏదో తమాషాగా అనిపించేది “పెళ్లి చేసుకుంటే బావుండును ఆ అమ్మాయిని” అని. అంతేతప్ప అంతకన్న లోతుగా పనిచెయ్యలేదు నామనస్సు. ఇప్పుడూ పని

చేసేదికాదు. కాని వాళ్లు ఆ అమ్మాయిగది మార్చటం, నాకంట పడకుండా వుంచటానికి ప్రయత్నం చెయ్యటం నన్ను ఊరించినట్టయింది. నాలోనిపశువాంఛకిఅంతులేని బలం చేకూరింది. అది అంతరాత్మని తొక్కేసింది. ఆశరీరాన్ని నేను అనుభవించితీరాలి ఎలాగన్నా సరే. అలా ఎప్పుడన్నా మెరుపుమెరిసినట్టు కనిపించినప్పుడు కన్నుగీటడం, సైగలుచెయ్యడం, యీలలువెయ్యడం మొదలెట్టా. ఉత్తరాలుకూడా రాశా.

ఇంతలోనే మహావైభవంగా ఆ అమ్మాయిపెళ్లి జరిగిపోయింది. నాకు చెడ్డ అవమానం జరిగినట్టనిపించింది ... ఆ అమ్మాయి అత్తారింటి కెళ్లిపోయింది. పిల్లాడి నెత్తుకుని మా ఆవిడ వచ్చింది పుట్టింటినుంచి.

3

పెళ్లికిముందు ఆయన్ని నేను ఏమీ ఎరక్కపోయినా, పెళ్లయినతర్వాత, జ్వలితమైపోతున్న నాహృదయాని కాయన శాంతికలగజెయ్యగలడనే ఉద్దేశంతో ఆయనంటే యిష్టం ఏర్పడ్డది నాకు. కాని నెలతిరక్కముందే ఆయన ట్రాములోంచి కాలుజారిపడి మరణించడం, ఆవార్త వినీవినడంతోటే, గుండెజబ్బు బైటపడి మానాన్నకూడా చనిపోవడం—ఏమనాలో తెలీదుగాని మహాచిత్రంగా జరిగిపోయాయి. దుఃఖంకంటె ఆశ్చర్యం ఎక్కువైంది నాకు. పుట్టింటికొచ్చేసింతర్వాత మా పినతండ్రిపెత్తనంలో నుంచుంటానికీ, కూర్చుంటానికీ నాకేమీ ఆటంకాలూ, అదిలింపులూ కనిపించలేదు. విదేశాల్లో చదువుకుని రావటంచేత మా బాబాయి అదోతరహాగా వుండేవాడు.

దుఃఖం కొంచెం ఉపశమించింతర్వాత బళ్లో చిన్నక్లాసులో వెయ్యటం యిష్టంలేక, ప్రయివేటుగా పెద్దపరీక్షకి తయారుచేయిద్దామనే ఉద్దేశంతో, మా యింటిపక్కనే ఉండటంచేత ఆయన్ని ట్యూటరుగా ఏర్పాటుచేశాడు మా బాబాయి. చూడండి, ఎలా సమకూడుతాయో! ఆరోజు నాకు బాగా గుర్తుంది. మొట్టమొదటిగా ఆయనతో మాట్లాడేటప్పుడు నాఒళ్లు ఒణికిపోయింది. ముచ్చెమటలూ పోశాయి. రిక్షాలో వెళ్లే రోజులూ, గదిలో పట్టెమంచంమీద ఒక్కత్తెనీ ఆలోచిస్తూ పడుకునే రోజులూ, కిటికీలోంచి ఆయన చూడటం, నీళ్లకొట్లోంచి వస్తూంటే మెట్లమీదనుంచుని ఆయన చేసే చేష్టలూ, నాచూపులూ, పెళ్లీ, భర్త చావూ, నాన్నమరణం, బాబాయిపెత్తనం, యీయన దగ్గిర చదువూ — యింత భ్రమణం చేసేసరికి చాలా అలిసిపోయింది మనస్సు.

"అలా భయపడుతా వేమిటమ్మా? ఇంటిపక్కనేగా? వీరి నెరగవూ?" అన్నాడు మా బాబాయి.

"ఊఁ" అన్నా నిట్టూర్పు విడుస్తూ.

"చాలా ఘోషాగా పెంచారు లెండి. సరిగ్గా నన్ను చూసే వుండకపోవచ్చు" అన్నా డాయన.

"మారిపోతుంది లెండి యిహ" అని ఆయనతో అని, "శ్రద్ధగా చదువుకోవాలమ్మా, భిడియపడకుండా" అంటూ నావీపుమీద తట్టాడు బాబాయి.

ఆయనా ఉత్సాహంగానే చెప్పేవాడు. నేనూ అరమరిక లేకుండా చదువుకునేదాన్ని. ఓరోజు చరిత్ర చెప్పిచెప్పి, విసుగుపుట్టి, ఏవన్నా కబుర్లు చెప్పుకుందాం అంటూ "రిక్షాలో బళ్లో కెళ్లే రోజులు గుర్తున్నాయా?" అన్నాడు.

"లేకేం?" అన్నా నేను ముక్తసరిగా.

"నువ్వు చాలా అందంగా వుంటా వమ్మాయీ! వాంఛతో పొర్లిపోయే కళ్లతో చూసేవాణ్ని నేను నిన్ను" అన్నాడు పశ్చాత్తపుడల్లే.

"అవును. ఆసంగతి తరవాత తెలుసుకున్నా..." అన్నా గంభీరంగా.

"ఆరోజు కిటికీలోంచి నిన్ను చూసినప్పుడు నువ్వు పురుషుడికోసం తహతహలాడుతున్నావని భ్రమపడ్డా. తా నెంతో జగమంత....." అన్నాడు వేదనతో.

"భ్రమకాదు. నిజమే. ఆపురుషుడు మీరే అయితే బావుండుననుకున్నారు కూడాను...ఇప్పుడుమాత్రం మీరు నన్ను కోరటంలేదు. అవునా?" అన్నా ధైర్యంగా. ఆయన కొంచెం ఆశ్చర్యంతో కళ్లు పెద్దవిచేసు

కుని చూశాడు నా మొహంలోకి. నిజమేనన్నట్లు తలూపి "నువ్వెల్లా తెలుసుకోగలిగావు?" అన్నాడు. నేను చిరునవ్వు నవ్వి ఊరుకున్నా.

"ఇప్పుడు నీజీవితంలో ఉత్సాహం తగ్గిపోయిందనుకుంటా" నన్నా డాయనే కాస్సేపాగి.

"లేదు, తగ్గిపోలేదు. కాని కృత్రిమోద్రేకం మాత్రం చచ్చిపోయింది." అన్నా నిశ్చలంగా.

"అంటే?" అన్నాడు అర్థంకానట్టు.

"నాలుగుగోడలమధ్యా బంధింపబడటంవల్ల గాలి చొరని నాతల్లోని భావాలు అసహజమైన ఉష్ణాన్ని పొంది విచ్చలవిడిగా పరిగెత్తి కనిపించిన ప్రతిపురుషుణ్ణీ తాకి మైలపడ్డాయి ఇప్పుడు సహజంగా అందరితో కలిసిమెలిసి తిరగటంవల్ల కృత్రిమోత్తేజనం పొందని నాకోరికలికి, తగిన స్థిరమైన వస్తువుని ఎన్నుకునే స్తిమితమూ, దొరికేదాకా ఆగే నిగ్రహమూ ఏర్పడ్డాయి. ఆవస్తువు మీరు కాదని నేను తెలుసుకున్నట్టు మీరు గ్రహించారు. అందుకే నన్ను వాంఛించటంలేదు మీరు యిప్పుడు." అన్నా గంభీరంగా. ఇలా చెప్పటానికి చాలారోజులు తయారుచేసుకున్నా.

పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచి "నేను నిన్ను ఎందుకు వాంఛించటం లేదో తెలుసుకుంటానికి చాలారోజుల్నించీ వ్యర్థప్రయత్నం చేస్తున్నా. ఆట్టే చదువుకోకపోయినా ఆ సత్యం నాకు అతిసులువుగా చెప్పేసేశావు, జ్యోతిష్యం చెప్పినట్లు. ఎలా తెలిసిందో నీకు?" అన్నాడు మరీ ఆశ్చర్యపోతూ.

"అనుభవజ్ఞానం..." అన్నా ముక్తసరిగా.

౪

"ఆ అమ్మాయికి మీరు చదువు చెప్పటం మానెయ్యండి" అంది మా ఆవిడ. నాకు చుర్రుమంది.

"ఎందుకు మానెయ్యాలం?" అన్నా గద్దిస్తూ.

"ఎంత చదువుకున్నవాళ్లయినా, ఎంత అందగాళ్లయినా చేసుకున్న పెళ్లాన్ని - చెట్టంతదాన్ని ఎదట పెట్టుకుని పరాయిదానితో అల్లా వుండటం— పైగా ఓబిడ్డతండ్రులు కూడాను..." అంది మాటలు విరుస్తూను.

"అంటే? ఎలా వుంటున్నాననీ?" అన్నా విసుక్కుంటూ.

"ఆఁ, ఎలా ఉండకూడదో అలా వుంటున్నారు... నేను స్పష్టంగానే చెబుతున్నా... నాకు అనుమానంగా వుంది..." అంది ధైర్యంగా, నా మొహంలో ఏం మార్పు వస్తుందో అని జాగ్రత్తగా గమనిస్తూను. కోప్పడటంవల్లా, దబాయించడంవల్లా అనుమానాలు పోగొట్టడం అసంభవం. అందుకని సౌమ్యంగా నచ్చజెప్పుదామనే ఉద్దేశంతో "...చూడూ, అనుమానాలికేమీ అర్థం లేదు...తగిన..." అర్థోక్తిలోనే అడ్డం వచ్చి చంకలోంచి దిగబోతున్న పిల్లాడిని నా కందిస్తూ నా మొహంలో మొహం పెట్టి, "నిజంగా చెప్పండి, మీ రా అమ్మాయిని ప్రేమించటం లేదూ?" అని ప్రశ్నించింది అమాయికంగా చూస్తూను.

నిజంగానే ప్రేమిస్తున్నా. కాని నా ప్రేమకి పర్యవసానం ఆ అమ్మాయిదేహాన్ని అనుభవించడం కాదు. కాని ఆసంగతి దానికి అర్థమయ్యేట్లు చెప్పటం అసాధ్యం. ప్రేమించడం అంటే—అందులోనూ వయస్సులో వున్న ఓపరాయిస్త్రీని ఓయువకుడు ప్రేమిస్తున్నాడంటే—విషయవాంఛ తీర్చుకుంటానికే అని సంఘం ఉద్దేశం. విషయవాసన లేకుండాకూడా ప్రేమించటం కద్దని యీసంఘానికి తెలీదు. కనక వాళ్ల భాషలో చెప్పాలంటే నే నాఅమ్మాయిని ప్రేమించటం లేదనే చెప్పాలి.

"ప్రేమించటం లేదు, నిజంగా." అన్నా అందుకని.

"మీరు అబద్ధమాడుతున్నారని మీకళ్లే చెబుతున్నాయి. మీమూలానేటగా వాళ్లింట్లో ఆ అమ్మాయి గది అవతలవేపుకి మార్పించింది?" అంది నిదర్శనంతో సహా.

"నిజమే. అప్పుడా అమ్మాయిని వాంఛించా నేను." అన్నా కొంచెం గంభీరంగా.

"కాతే మరి ప్రేమించటం లేదంటారేం?" అని అడ్డుసవాలు వేసింది.

"ఊఁ, ప్రేమిస్తున్నా. కాని ఆమెదేహాన్ని వాంఛించటం లేదిప్పుడు. అప్పుడుమాత్రం వాంఛించా. క్షంతవ్యుణ్ని." అన్నా యింకా గంభీరంగా. తికమక పడుతున్నట్లు అమాయికంగా చూస్తూ "ఏమిటో మీ మాటలు నా కర్థం కావటంలేదు. ఆ అమ్మాయిని ప్రేమించారు మీరు. మీరే ఒప్పుకున్నారుకూడాను. ఈ అవమానం నేను భరించలేను. చాటుమాటుగా ఎక్కడ తెలిసిపోతుందో అని భయపడుతూ వ్యభిచరించడం కద్దు. కాని యిల్లా బహిరంగంగా నన్ను ఒట్టి శవాన్ని చేసి......" కళ్లనీళ్లు పెట్టుకుంది.

"వ్యభిచరించటం" అనేమాట వినగానే గుండెలు ఝల్లుమన్నాయి. పోట్లాడి తిట్టుకున్నా, కొట్టుకున్నా కూడా తట్టుకోగలంకాని ఆడది—అందులో భార్య కన్నీళ్లు పెట్టుకుంటే తట్టుకోటం కష్టం. కళ్లు తుడుస్తూ, "ప్రమాణంచేసి చెబుతున్నా. నే నాఅమ్మాయిని స్పృశించలేదు. ఆ ఉద్దేశంకూడా లేదిప్పుడు"అన్నా. పిల్లాడు నాచేతులోనే వున్నాడు. చటుక్కున పిల్లాడిని నాదగ్గిర్నుంచి లాక్కుని "ఛీ! అదేమిటండీ, ప్రమాణాలెవరు చెయ్యమన్నారు?" అంది.

నేను చాలా అందంగా వుంటాననీ, చూసిన ప్రతిస్త్రీ నన్ను కామిస్తుందనీ దాని ఉద్దేశం. తను నిజంగా అనాకారిది కాకపోయినా నా అందానికి తగిన భార్య కాదని అనుకుంటూండేది. తనకంటే ఎంతో అందంగా ఉండే ఆ అమ్మాయితో అంతచనువుగా మాట్లాడుతూ చదువుచెప్పడం దానికి బాగా అనుమానం కలిగించింది. పైగా నేనే "అప్పుడెప్పుడో వాంఛించాగాని యిప్పుడుమాత్రం కోరడం లే"దని చెప్పానయ్యె. ఎలా నమ్మగలదు? అయినా, "ప్రమాణం చేసి చెబుతున్నా"అన్నతర్వాత నమ్మటానికిప్రయత్నం చేసింది. కాని దూరదూరంగా అందని పక్షిలాగా వుండేటప్పుడే ఆ అమ్మాయిని కోరినప్పుడు, ఆ అమ్మాయి తన దగ్గిరికే వచ్చి రోజూ గంటలకొద్దీ కబుర్లు చెబుతూ చదువుకుంటుంటే, ఆ కోరిక యింకా తీవ్రమై క్రియలోకి పరిణమించడం సహజం తప్ప ఎక్కడన్నా ఆ కోరికే చచ్చిపోతుందా? పైగా, ఆ అమ్మాయికి యిప్పుడు పెళ్లై, మొగుడు పోవడంకూడా జరిగిందయ్యె. అందమైనది. చదువుకుందికూడాను తనకంటె ఎక్కువ. ఆయన సరేసరి. తను చూడబోతే అనాకారిదయ్యె. చదువు సంధ్యలూ అంతంతమాత్రమే. నమ్మటానికి వీల్లేని బోలెడంత సాక్ష్యం ఉండగా నమ్మనూ లేకా, 'నమ్మ' అని తీవ్రంగా ప్రోద్బలం చేసే నా ప్రమాణాన్ని తోసేసే సాహసం లేకా, యిటునుంచి అటూ, అటునించి యిటూ కొట్టుకుంటున్న రోజుల్లో మా అత్తగారొచ్చింది.

ఇప్పుడు వయస్సు మళ్లినా ఆవిడ బాగా పడుచుదనంలో వున్నప్పుడే మా మామగారు పోయాడు. అంతకిముందు అందరిలాగానే వుండేదిట. మా మామగారదోరకంమనిషి. సమర్థుడూ, ప్రయోజకుడే కాని భార్యదగ్గిర మటుకు ఏ విషయంలోనూ 'కాద'నే వాడు కాదు. అంతా ఆడపిల్లలే అవటం, ఉన్న మొగుడు కాస్తా చచ్చిపోవటం ఆవిడ నో బ్రహ్మరాక్షసిగా తయారుచేశాయి. తన ఇంట్లోనే కాకుండా తనకి సంబంధించినవాళ్లందరిమీదా, ముఖ్యంగా అల్లుళ్లమీద సర్వాధికారాలూ చలాయించా లని ఆవిడఅభిలాష. అందుకని పెద్దకూతుర్ని తన తమ్ముడికీ, రెండోదాన్ని తన పింతల్లికొడుక్కీ యిచ్చింది. మూడోకూతురికి తప్పనిసరిగా పరాయిసంబంధం చెయ్యాలిసొచ్చింది. ఆ అల్లుడు కొంచెం పెంకెతనంగా వుంటే ఎవరు చెప్పారో ఏమో ఏదో మందుపెట్టిందిట - తరవాత బైటపడ్డది- ఏడాది తీసుకుని తీసుకుని, చావాల్సిందేకాని, ఎలాగైతే నేం మొత్తమ్మీద బతికాడతను. ఓమొగాడూ ఆడదీ మాట్లాడుతుంటే, వాళ్ల వయస్సూ, కులగోత్రాలూ, సంగతిసందర్భాలూ ఏమాత్రం విచారించకుండా అమాంతం ఇద్దరికీ కట్టేస్తుందావిడ. అసలు ఆవిషయంతప్ప మొగాడికీ ఆడదానికీ వేరే మాట్లాడుకునే పనే వుండదని ఆవిడదృఢవిశ్వాసం. మాయింట్లో తుపాను వీస్తున్న సమయంలో ఆవిడ రావటం— ఏదో విపత్తు జరుగుతుందని శంకించా. కాని వచ్చిన ఆవిడని "మాయింట్లోంచి వెళ్లిపో" అంటానికి తగిన కారణం కనిపించలేదు. ముభావంగా వున్నా.

ఆసాయంత్రంకూడా మామూలుగానే వచ్చిందా అమ్మాయి చదువుకుంటానికి. లెక్కలుకామాలు చేయిస్తున్నా. మా అత్తగారు రుసరుసలాడుతూ గది గుమ్మందగ్గిరికొచ్చి, నిర్భయంగా "నువ్వేం భోగం ముండవిటే? నాకూతురుకాపరం తియ్యటానికొచ్చావ్? ఛా లంజా! అవతలికి నడు. సిగ్గూ ఎగ్గూ లేకుండాను..." అంది యింత గొంతుక చేసుకుని. హఠాత్తుగా రాలిన యీ అవాకులికా అమ్మాయి తెల్లబోయింది. నాకు ఒళ్లు భగ్గున మండింది. ఒక్కదూకు దూకి పళ్లు రాలగొడుదామనుకున్నాగాని ఆడదని అంతలో తమాయించుకుని "ఛీ! నీతిలేనిదానా, పళ్లు పీకిస్తా, నోరాచుకుని రానియ్యి మాటలు...నీ రాక్షసితనం నాదగ్గిర సాగదు. ఒళ్లు చీలుస్తా పేలేవంటే...నడు నాయింట్లోంచి ఎవరనుకున్నావ్!" అంటూ గదితలుపు ఫెడేలున వేశా.

"చచ్చానర్రోయి! అయ్యో! చంపేస్తున్నాడర్రోయ్, బాబోయ్" అంటూ కొండంత గొంతుక చేసుకుని అరుస్తూ ఏడవటం మొదలెట్టింది. తలుపు సందున వేలూ గీలూ పడిందేమో ఓవేళ! ఒక్కనిముషంలో చుట్టుపక్కలవాళ్లు నలుగురూ చేరారు, ఏమిటేమిటంటూ!

"అయ్యో బాబూ, ఇంకా ఏముందర్రా, మొగుణ్ని మందెట్టి చంపుకున్న ఆముండ నాఅల్లుడి పక్కలో జేరి నాకూతురికాపరం తీస్తుంటే, యింతమందీ వుండి చూస్తూ వూరుకున్నారా నాయనా? కాస్త కన్నకడుపు గనక 'అమ్మాయీ బాగుండ'దని చెప్పబోతే, నానా కూతలూ కూసి నన్ను చంపేస్తున్నాడోయి బాబూ, నా అల్లుడు..." అంటూ మళ్లా రాగాలు తీసింది.

"చూడండి తండ్రీ ఆగదిలో...ఘోరం......మహాపాపం...కలికాలం..." అంది గుక్కతిప్పుకుని ఆవిడే.

సంఘంలో యింతకుళ్లుందని నేను ఊహించలేదు. ఆ అమ్మాయి వచ్చి నాదగ్గిర చదువుకుంటూండటం మాచుట్టుపట్లవాళ్లందరికీ తెలుసు. నేను ఏ సందర్భంలోనన్నా వాళ్లని కలుసుకున్నప్పుడు మర్యాదగానే మాట్లాడేవాళ్లుకూడాను. ఇప్పుడు ప్రతివాళ్లూ ముక్కుమీద వేలేసుకునేవాళ్లే! విడ్డూరంగా కిటికీలోంచీ, తలుపుసందులోంచీ మాకేసి చూస్తూ "అంతా చూస్తూనే వున్నామమ్మా! ఏం చెయ్యగలం?" అని ఒకళ్లూ, "మొగమహారాజు...ఇంతకీ ఆపిల్లలో వుంది...అమ్మొమ్మో ఎంతసాహసం!" అని ఒకళ్లూ, "మంచివాడే...అయితే నేం, రోజులు బాగుండలేదు తల్లీ! అత్తగార్ని కొట్టడమే? అమ్మో! తల్లితరవాత తల్లంతది!..."అని ఒకళ్లూ ఆవిడని ఓదార్చటం మొదలెట్టారు. ఆ అమ్మాయి మొహాన కత్తివాటేసినా నెత్తురుచుక్క కనిపించటం లేదు. నాకు దుఃఖం వచ్చింది. ప్రయత్నపూర్వకంగా దాన్ని రోషంలోకి మార్చుకుని దూకుడుగా వసారాలో కొచ్చి మూగివున్న జనాన్ని సంబోధిస్తూ "ఏమిటే మీరంతా చుట్టేశారు? మమ్మల్నేమన్నా ఖూనీచేద్దామనా?"అన్నా.

"ఖూనీనుంచి తప్పిద్దామని..."అన్నాడో వెధవ ఓమూలనుంచి.

"ఎవరండీ ఆ పెద్దమనిషి?"అన్నా కోపం దిగమింగటానికి చేసే ప్రయత్నంలో ఒణుకుతూ. అని,కళ్లురుముతూ మాఅత్తగారివేపు చూశా.

"నాయనోయ్,మీరంతా రాకపోతే యీపాటికి నాపని అయ్యేపొయ్యేది... చూడండి బాబూ ఎలా నిప్పులు కురిపిస్తున్నాడో నామీద..." అంటూ మళ్లీ బావురుమంది ఆవిడ. ఇహ కోపం పట్టలేక, "తప్పుకుముండా, ముయ్యి నోరు..." అంటూ కాలెత్తా తందామని.

"చాలు చాల్లేవయ్యా, ఆడదానిమీద చెయ్యేస్తున్నావ్? అడ్డమైన లంజలతోనూ పోతూ, పైగా తల్లిముండ కూతురుకాపరం కాస్త కుదటపరుద్దామని ఏడుస్తుంటే కొడతావు? మాకేం తెలీకపోలేదు రహస్యాలు! పైగా చదువుకున్నాయనవి కూడాను!" అంటూ మాయింటికి అవతలవేపున్న కట్టెల అడితీ మనిషి అందుకున్నాడు. అతను పెళ్లాన్ని ఖూనీ చేశాడని వదంతి.

"పెద్దమనుష్యులు మళ్లా...మా కెందుకని చూస్తూ వూరుకుంటేను? ఇదేం భోగంబజారనుకు

న్నారు గామాలు!" అన్నాడు మొన్నీమధ్యే దివాలా తీసిన ఓ పెద్దమనిషి. ఆయన ముక్కు యించుమించు సాంతం ఆపరేషను చేసి తీసేశారు సుఖరోగాలమూలాన.

"ఇహానుంచైనా ఆముండని విడిచిపెట్టెయ్యండి" అని మా యింటిపక్క ప్లీడరు సలహా యిచ్చాడు.

ఎవరికి తోచినట్టు వాళ్లు అంటూనే వున్నారు. వెనకనుంచి ఎక్కడవాళ్లక్కడ చల్లగా జారుతున్నారు. నాకు పిచ్చెత్తినట్టయింది. తల తిరిగిపోతోంది. పడిపోయేవాడినల్లే స్తంభం పట్టుకుని నుంచుని ఒక్క క్షణం కళ్లు మూసి తెరిచేసరికి ఒక్క పిట్టన్నా లేదు. నిట్టూర్పు విడిచి 'యిది కలా, నిజమా' అనుకుంటూ ఆశ్చర్యంతో గదిలోకి చూచేసరికి గుండెలు పగిలిపోయాయి. ఆ అమ్మాయి నేలమీద పడుంది. ఒక్క అంగలో దూకి చెయ్యి పట్టుకు చూస్తే చల్లగా యుగం......

"నా కెందుకొచ్చిం దీ జడదంతా" అనుకుని హృదయం స్పందించటం మానేసింది శాశ్వతంగా. నా కళ్లల్లోని రెండుజీవరక్తాశ్రువులు ఆ అమ్మాయి ప్రశాంత ఫాలంమీద మెరిశాయి. కుమిలిపోతున్న ఆ అమ్మాయి తల్లిని కిటికీలోంచి వచ్చిన ప్రాణాల్ని పీల్చే ఉష్ణ వాయువు ఎక్కిరించింది.